

**Західноукраїнська організація
«Центр правових ініціатив»**

**Матеріали Всеукраїнських
науково-практичних читань
«Проблеми сучасної правової
системи України»**

м. Львів, 25-26 лютого 2011 р.

ТОМ II

м. Львів - 2011

ББК Х99(4Укр)

Проблеми сучасної правової системи України : Всеукраїнські науково-практичні читання, м. Львів, 25-26 лютого 2011 р. – Львів : у 2-х томах. – Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2011. – Т.ІІ. – 116 с.

Видається в авторській редакції. Оргкомітет всеукраїнських науково-практичних читань не завжди поділяє думки учасників.

Долвиненко Борис Олексійович	78
ПИТАННЯ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ПРЕДСТАВНИКАМИ СЕКСУАЛЬНИХ МЕНШИН	
Масловська Аліна Вікторівна	80
ОПОДАТКУВАННЯ ФАКТОРИННІВ ОВІХ ОПЕРАЦІЙ	
Огороднікова Ірина Ігорівна	82
ДО ПИТАННЯ ІМплІКАЦІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ВІДПОВІДНО ДО НОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ	
Олійник Олег Вікторович	86
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Павлюх Ольга Анатоліївна	88
ПОЯТТЯ, ЦІЛІ, ЗАГАЛЬНІ РИСИ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ КОНТРОЛЮ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Парай Тетяна Валеріївна	90
АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ	
Підмогильний Олександр Олександрович	92
СУБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗДІСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	
Сергієнко Олександр Петрович	94
МІСЦЕ ЗОВНІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО БОРГУ У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ. ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	

НАПРЯМ 8. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... 96

Новак Тамара Сергіївна	96
ЩОДО ПОНЯТТЯ «ОХОРОНА ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ» В ЙОГО ШІРОКОМУ ТА ВУЗЬКОМУ ЗНАЧЕННІ	
Сахарук Ірина Сергіївна	97
ПРАВОВІ ОСНОВИ НЕДОПУЩЕННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННІ	
Черкасов Олег Володимирович	99
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ	

НАПРЯМ 9. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ ТА АГРАРНЕ ПРАВО..... 102

Бавбєкова Ельзара Айдерівна	102
ДО ПИТАННЯ ПРО ОРГАН ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ	
Гудзюк Анна Ігорівна	103
ПРОБЛЕМАТИКА СУТНОСТІ ПРАВА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	
Kistunyak Tetiana Romanivna	106
PROBLEMATIC ISSUES OF ENERGY EFFICIENCY REGULATORY FRAMEWORK IN UKRAINE	
Мовчан Віталій Віталійович	108
НАБЛИЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС	
Сидор Вікторія Дмитрівна	110
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ	
Федоровська Ольга Борисівна	112
ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В СФЕРІ ОХОРОНИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ	

Список використаних джерел:

1. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О.Л. Білорус, Д.Г. Лук'яненко, М.О. Гончаренко та ін. – К.: КНУ, 2001. – С.51-52.
2. Україна 2000 і далі: Геополітичні пріоритети та сценарії розвитку: Монографія / Автор-колектив: О.М. Гончаренко (керівник), І.О. Парахонський, Р.Н. Жангожа та ін. – К.: ІВСД, 1999. – 384 с.

Павлюх Ольга Анатоліївна

*старший викладач кафедри теорії та історії держави і права
Національного університету державної податкової служби України*

ПОНЯТТЯ, ЦІЛІ, ЗАГАЛЬНІ РИСИ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ КОНТРОЛЮ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

На сучасному етапі проведення реформ у сфері державного управління потрібно визначити, що цей процес не може здійснюватися самостійно та безконтрольно. Контроль можна назвати одним із основних елементів успішного проведення реформ в Україні. Саме він, як одна із функцій державного управління, завжди цікавив вчених-правознавців. Однак, на сьогодні, проблеми щодо розвитку та функціонування контролю в державному управлінні не знайшли свого належного відображення у юридичній літературі. В основному причиною цього є нові економічні, політичні та правові реалії сучасності, за якими правотворчість нашої держави та інших, як правило, не встигає.

Здебільшого, контроль прийнято розглядати як основний спосіб забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні. Його відносять до найважливішої складової державного управління, а також визначають функцією держави. Існує думка, що без належної організації та здійснення контролю будь-яка діяльність органів державної влади є неможливою. Загальновідомим є той факт, що усі рішення та будь-які дії у сфері державного управління закінчуються контролем за їх виконанням, бо тоді навіщо їх здійснювати. Але не слід вважати, що контроль є кінцевою або заключною стадією, бо він, насправді, присутній на кожній стадії державного управління. У даному випадку маємо на увазі, що застосування контролю відбувається і при прийнятті управлінського рішення, і в процесі поточної перевірки шляхів його реалізації, і на кінцевому етапі при отриманні результату управлінської діяльності.

Як уже згадувалося вище, контроль є складовим елементом та самостійною функцією у сфері управлінської діяльності. Насамперед, це дуже добре видно з організації багатопланового управління. Можна звернутися і до іноземного походження даного терміну, наприклад, у англійців введено термін „контролінг” під яким слід розуміти систематичний контроль та відстежування ходу виконання поставлених завдань з одночасним корегуванням роботи. Слід також погодитися із думкою, що контроль найбільш сильно виражений на кінцевій стадії управління. Також, не слід забувати про один з поглядів на контроль як на допоміжну функцію управління. Дану тезу висловлював Стражев В. І., стверджуючи, що контроль виконує допоміжну підфункцію в усіх функціях управління, а суть його полягає у виявленні та усуненні помилок (як навмисних, так і ненавмисних), які виникають у функціональних діях по плануванню, обліку, аналізу та регулюванню [1].

На основі вище зазначеного можна зробити висновок, що контроль, все ж таки є самостійною функцією управління і у ніякому разі не поглинається іншими функціями. Його не можна віднести до допоміжної, бо ним пронизані усі інші, так як він активно впливає на них, корегує і навіть формує нові функції та напрямки управлінської діяльності. Наприклад, похідними і схожими на контроль є поняття „моніторинг” або „контролінг”. Такий процес впливає на трансформацію даного поняття, розширює його у плані „стратегічного” виду діяльності, але не виключає можливості існування у вигляді „тактичної” функції, де основним є контроль за визначеним колом питань або певним об'єктом. В залежності від цілей якими обумовлений контроль, можна виокремити такі похідні або суміжні функції, як: правоохоронна, правопоновлююча, аналітично-інформаційна, виховна, каральна та функція надання допомоги підконтрольній структурі. Таку цікаву думку висловив Сушинський О., який стверджував, що природа контролю полягає в тому, що його не можна цілком ототожнювати з якоюсь однією інституцією або тільки з одним напрямком (тілком або функцією) здійснення влади (зокрема, державної або виконавчої), оскільки він має „наскрізне” значення щодо інституцій та напрямків (тілок або функцій) здійснення будь-якої влади, маючи в цьому розумінні певні

інтегруючі, об'єднуючі риси" [2]. Але він же заперечує твердження, що сутність контролю як суспільного явища полягає в перевірці відповідності діяльності учасників суспільних відносин встановленим у суспільстві принципам. На його думку, таке розуміння сутності та завдання контролю є запально обмеженим, бо не містить встановлюючої та спрямовуючої функції, тобто так званої „створюючої“ місії контролю. Така думка має право на життя незважаючи на те, що її автор використав порівняння та змішування термінів, яке у даному випадку є цілковито неможливим.

Відомо, контроль можна вважати основою дисципліни державних службовців та усіх громадян, які задіяні в сфері державного управління. На думку деяких авторів, легітимність державної влади виявляється лише тією мірою, в якій громадянському суспільству та його інституціям (партіям, громадським організаціям, пресі та ін.) вдається здійснювати ефективний контроль за реалізацією політико-правових процесів, виключивши саму можливість узурпації державної влади будь-яким класом, партією, кланом, утрупованням, припиняги факти бюрократизації державного апарату й зловживання владою [3].

Сучасні науковці визначають контроль як активне втручання суб'єкта управління в діяльність об'єкта, що є йому підконтрольним. Як соціальне явище контроль полягає в перевірці на відповідність діяльності учасників суспільних відносин встановленим у суспільстві принципам, у межах яких вони мають діяти. Основною ціллю такої діяльності є виявлення результатів впливу суб'єкта на об'єкт, а також допущених відхилень від прийнятих вимог або діючих принципів організації й регулювання. Не залишаються без уваги у таких випадках і виявлені причини відхилень, бо саме вони є першоджерелом визначення шляхів подолання наявних перешкод для ефективного функціонування всієї управлінської системи [4, с. 122, 123].

Іншим визначенням контролю є визнання його організаційно-правовим способом забезпечення законності й дисципліни, який характеризується спостереженням і перевіркою правомірності діяльності об'єкта контролю та фактичної відповідності тих чи інших дій вимогам чинного законодавства з можливістю втручатися в оперативно-господарську та виробничу діяльність для усунення виявлених недоліків [5, с. 199, 200].

З точки зору походження контролю від держави та її органів, його сутність полягає у перевірці та спостереженні за розвитком суспільної системи й усіх її елементів відповідно до визначених напрямів, а також у попередженні та виправленні можливих помилок і неправомірних дій, що перешкоджають такому розвитку. Контроль у науці управління ще називають „зворотним зв'язком“ за допомогою якого суб'єкт управління отримує інформацію про результати діяльності і ті помилки та зміни ситуації, що можуть призвести до невиконання поставлених завдань чи отримання невідповідних планам результатів [6, с. 351].

Також, контроль – це органічна частина, функція управління, яка є складовою завдань і владних повноважень органів та осіб, покликаних управляти, організовувати та застосовувати його з метою підвищення ефективності контролю в інтересах поліпшення роботи підконтрольного об'єкта [7, с. 472, 473].

Таким чином, потрібно мати на увазі, що висока вимогливість, систематичний і дуже дієвий контроль є ефективним засобом зміцнення законності та дисципліни, виховання у працівників органів державної влади почуття відповідальності за власні дії. За результатами контрольних перевірок та інших дій порушуються адміністративні або дисциплінарні провадження, іноді, виникає питання про притягнення до кримінальної відповідальності і, зазвичай, відбувається відшкодування завданих збитків відповідно до чинного законодавства.

Отже, спираючись на вищевикладене, контроль можна визначити як сукупність дій направлених на спостереження за функціонуванням відповідного об'єкта контролю з метою:

- отримання об'єктивної та достовірної інформації про стан справ на ньому;
- надання допомоги підконтрольній структурі в поновленні законності і дисципліни;
- встановлення причин і умов, що сприяють порушенню вимог правових норм;
- застосування заходів щодо попередження правопорушень (з правом прямого втручання в оперативну діяльність об'єкта контролю);
- прийняття заходів щодо притягнення до правової відповідальності вищих осіб.

Список використаних джерел:

1. Стражев В. И. Оперативное управление предприятием, проблемы учета и анализа. – Минск. 1973. – 151 с.
2. Сушинський О. Інститут відповідальності у здійсненні контрольної влади // Вісник УАДУ. – 2002. – № 2. – С. 43, 44.

3. Шахов Н. Б. Соціальний контроль в правовому государстве // Проблеми законності: Респ. междувед. науч. сб. – Харьков, 1995. – Вып. 29. – С. 10.
4. Адміністративне право України: Підручник / За заг. Ред. Т.О.Коломось. – К.: Істина, 2009. – 480 с.
5. Степенко С.Г. Адміністративне право України: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Атіка, 2009. – 640 с.
6. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: ЮВ «Видавництво «Юридична думка», 2007. – 592 с.
7. Адміністративне право: Навч. Пос. / О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.

Парай Тетяна Валеріївна

студентка Національного авіаційного університету

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ

В умовах здійснення в Україні реформування адміністративного права в зокрема актуальними постають проблеми забезпечення прав і свобод людини. Необхідною умовою є забезпечення прав і свобод людини, особливо дитини, чітке правове визначення статусу неповнолітніх, як суб'єктів адміністративної відповідальності, адже потрібно підвищити ефективність заходів, спрямованих на надійне забезпечення їх правового захисту, підвищення ефективності діяльності державних органів щодо попередження правопорушень серед цієї категорії осіб. Неповнолітні потребують особливої уваги та турботи з боку суспільства в процесі реалізації своїх прав та свобод.

Адміністративна відповідальність є одним з видів юридичної відповідальності. Адміністративна відповідальність є складовою адміністративного примусу і наділена всіма його ознаками. Адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення. В дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами.

Щодо адміністративного затримання, то це є заходом щодо припинення правопорушення, тож, оформляється складанням відповідного протоколу. На прохання особи про її місцеперебування повідомляються родичі, адміністрація за місцем роботи або навчання. Сповіднення про затримання неповнолітнього його батьків чи осіб, які їх заміщують, є обов'язковим. Для адміністративного затримання передбачено відповідні строки. Зазвичай вони не можуть перевищувати трьох годин. В окремих випадках особи, які порушили прикордонний режим або режим у пунктах пропуску через державний кордон, можуть бути затримані для встановлення особи і з'ясування обставин правопорушення до трьох діб з повідомленням про це письмово прокурора протягом 24 годин від моменту затримання або на строк до 10 діб за санкцією прокурора, якщо правопорушники не мають документів, що засвідчують їхню особу. За дрібне хуліганство, злісну непокору законному розпорядженню або вимозі працівника міліції, члену громадського формування, а також військовослужбовця чи образу їх, публічні заклики до невиконання вимог працівника міліції правопорушник може бути затриманий до розгляду справи суддею або керівником органу внутрішніх справ [1].

Адміністративне затримання мають право здійснювати працівники органів внутрішніх справ, прикордонники, посадові особи воєнізованої охорони та військової автомобільної інспекції.

Особистий огляд може проводитись уповноваженими на те посадовими особами органів внутрішніх справ, воєнізованої охорони, цивільної авіації, митних установ і прикордонних військ, природоохоронних органів у присутності двох понять. Після розгляду справи, залежно від результатів її розгляду, є можливими такі рішення: вилучені речі й документи конфіскують; повертають власникові або знищують; у разі платного вилучення речей реалізують.

Розгляд справи про адміністративне правопорушення є основною стадією провадження і зазвичай здійснюється за місцем його вчинення. Зокрема, дрібне хуліганство розглядає суд того району, де воно здійснене. Але є винятки, коли деякі адміністративні правопорушення можуть розглядатися як за місцем їх вчинення, так і за місцем проживання. До них слід віднести: придбання спиртних напоїв домашнього виготовлення; появу в нетверезому вигляді чи розпивання спиртних напоїв у